

ឯកសារដើម
ORIGINAL/ORIGINAL
 ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 21-Apr-2015, 10:34
 CMS/CFO: Sann Rada

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
 Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
 Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

Kingdom of Cambodia
 Nation Religion King
 Royaume du Cambodge
 Nation Religion Roi

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
 Supreme Court Chamber
 Chambre de la Cour suprême

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-កញ្ញា-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក
 Case File/Dossier N°. 002/19-09-2007-ECCC/SC

- នៅចំពោះមុខ :**
- ចៅក្រម គង់ ស្រីម ប្រធាន
 - ចៅក្រម Chandra Nihal JAYASINGHE
 - ចៅក្រម សោម សិរិវឌ្ឍ
 - ចៅក្រម Agnieszka KLONOWIECKAMILART
 - ចៅក្រម ម៉ុង មុនីចរិយា
 - ចៅក្រម Florence Ndepele Mwachande MUMBA
 - ចៅក្រម យ៉ា ណារិន

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ២១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥
ភាសាដើម: ខ្មែរ/អង់គ្លេស
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ និងពេលវេលា
ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់មេធាវីការពារក្តីប្រឆាំងនឹងសាលក្រមនៃ
សំណុំរឿង ០០២/០១

សហព្រះរាជអាជ្ញា

សហមេធាវីជំនាញបច្ចេកទេស

ជា លាង

Nicholas KOUMJIAN

ជនជាប់ចោទ

ខៀវ សំផន

នួន ជា

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ពេជ អង្គ

Marie GUIRAUD

សុន អរុណ

Victor KOPPE

សហមេធាវីជនជាប់ចោទ ខៀវ សំផន

គង់ សំអុន

Anta GUISSÉ

Arthur VERCKEN

- ១. **អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល** នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តី ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី ០៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៩ (“អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល” និង“អ.វ.ត.ក”) បានទទួលសំណើ“សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំបន្ថែមទំព័រ និងពេលវេលា ដើម្បីឆ្លើយតបទៅ នឹងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់មេធាវីការពារក្តីលើសាលក្រមនៃសំណុំរឿង ០០២/០១” ដែលបានដាក់នៅ ថ្ងៃទី ០២ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ (“សំណើ”)^១។
- ២. ដោយសារភាពបន្ទាន់នៃសំណើនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលយល់ឃើញថា មានអត្ថ ប្រយោជន៍នៃភាពយុត្តិធម៌ ក្នុងការសម្រេចលើបញ្ហានេះដោយពុំចាំបាច់រង់ចាំការឆ្លើយតបណា មួយឡើយ ហើយ នៅថ្ងៃទី ០៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ បានជូនដំណឹងជាមុន ដល់សហព្រះ រាជអាជ្ញាអំពីការសម្រេចរបស់ខ្លួនលើសំណើនេះផងដែរ^២។

ក. សាវតារ

- ៣. នៅថ្ងៃទី ០៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានចេញសាលក្រមក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ (“សាលក្រម”),^៣ ដោយបានផ្តន្ទាទោស ខៀវ សំផន និង នួន ជា ពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំង មនុស្សជាតិ ដែលក្នុងនោះ មានការសម្លាប់រង្គាល (រួមបញ្ចូលទាំង ការធ្វើមនុស្សឃាត) ការធ្វើ ទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយ និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត (រួមមានទាំង ការ ផ្លាស់ទីលំនៅដោយបង្ខំ ការបាត់ខ្លួនដោយបង្ខំ និងការប៉ះពាល់ដល់សេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស) និងបានផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត^៤។
- ៤. នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ នួន ជា និង ខៀវ សំផន បានដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹង សាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដោយម្នាក់ៗលើកទទ្ធករណ៍បណ្តឹង

¹ ឯកសារលេខ F23 ។
² អ៊ីម៉ែលផ្ញើចេញពីមន្ត្រីច្បាប់ និងក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ដែលមានចំណងជើងថា “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំបន្ថែមទំព័រ និងពេលវេលា”, ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ វេលាម៉ោង ២ និង ៣១ នាទី ល្ងាច។
³ សាលក្រមនៃសំណុំរឿង ០០២/០១ ឯកសារលេខ E313 ចុះថ្ងៃទី ៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤។
⁴ សាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ក្នុងផ្នែកសម្រេចសេចក្តីទំព័រ ៩៧៩។

សាទុក្ខចំនួន ២២៣ និង ១៤៨ រៀងៗខ្លួន^៥។ នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ សហព្រះរាជអាជ្ញា ក៏បានដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខផងដែរ^៦។

៥. នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៤ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល បានអនុញ្ញាតឱ្យ នួន ជា និង ខៀវ សំផន ដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរៀងៗខ្លួន មិនឱ្យលើសពី ២១០ ទំព័រ ជាភាសាអង់គ្លេស ឬ បារាំង ត្រឹមថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ គឺមានរយៈពេល ៩០ ថ្ងៃគិតចាប់ពីពេលដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួន^៧។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ក៏បានអនុញ្ញាតឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញា ដាក់សារណាបញ្ជូនមួយត្រឹមតែ ២៨០ ទំព័រ ក្នុងរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខជាភាសាខ្មែរចុងក្រោយបំផុតរបស់ នួន ជា និង ខៀវ សំផន^៨។ នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានអនុញ្ញាតឱ្យ នួន ជា បន្ថែមទំព័រចំនួន ៦០ ទំព័រទៀតលើសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួន^៩។

៦. នួន ជា និង ខៀវ សំផន បានដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួន ជាភាសាអង់គ្លេស និង ភាសាបារាំង នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤^{១០}។ សំណើបកប្រែជាភាសាខ្មែរនៃសារណា

⁵ សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១, ឯកសារលេខ E313/1/1, ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤។ សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមលើសំណុំរឿង ០០២/០១, ឯកសារលេខ E313/2/1, ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤។ សូមមើលផងដែរ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រស្តីពីសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ និងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ឯកសារលេខ F3/3, ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤។

⁶ សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីបណ្តឹងសាទុក្ខចំពោះសេចក្តីសម្រេចនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ឯកសារលេខ E313/3/1, ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤។

⁷ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងចំនួនទំព័រសម្រាប់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ និងសារណាតប ឯកសារលេខ F9, ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៤ (“សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបន្ថែមទំព័រ និងពេលវេលាលើបណ្តឹងសាទុក្ខ”), កថាខណ្ឌ ២៣។

⁸ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបន្ថែមទំព័រ និងពេលវេលាលើបណ្តឹងសាទុក្ខ កថាខណ្ឌ ២៣។

⁹ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ និងពេលវេលា ក្នុងការឆ្លើយតប ឯកសារលេខ F13/2, ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ (“សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ និងពេលវេលាលើបណ្តឹងសាទុក្ខ”)។

¹⁰ បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ នួន ជា ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ឯកសារលេខ F16, ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ (“សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ នួន ជា”); [កែតម្រូវទី ១ សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ

បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ នួន ជា និង ខៀវ សំផន ត្រូវបានដាក់នៅថ្ងៃទី ២៣ និង ២៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥¹¹ ដែលជាកាលបរិច្ឆេទសម្រាប់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដាក់សារណាតប្បវេណីរបស់ខ្លួនត្រឹមថ្ងៃទី ២៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥។

ខ. សារណា

៧. ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំបន្ថែមពេលវេលាចំនួន ២០ ថ្ងៃ និងបន្ថែមទំព័រ ចំនួន ១៨០ ទំព័រ ដើម្បីដាក់សារណាតប្បវេណីរបស់ខ្លួន ដោយបានលើកឡើងថា ចំនួនទំព័រ គួរតែត្រូវ អនុញ្ញាតរហូតដល់ ៤៦០ ទំព័រ ហើយកាលបរិច្ឆេទសម្រាប់ដាក់សារណាតបនេះ គួរតែគិត រហូតដល់ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯណោះ¹²។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានលើកឡើងថា ដោយសារតែសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ នួន ជា និង ខៀវ សំផន ពីរបញ្ចូលគ្នាមានចំនួនសរុប រហូតដល់ទៅ ៤៨០ ទំព័រ ទើបការកំហិតត្រឹម ២៨០ ទំព័រសម្រាប់សារណាតប ពុំមានប្រសិទ្ធភាព គ្រប់គ្រាន់ ហើយត្រូវបង្ខំចិត្តលុបចោលនូវទទ្ទឹករណ៍សំខាន់ៗនៃបណ្តឹងសាទុក្ខនៅក្នុងសារណាតប នោះ¹³។ សហព្រះរាជអាជ្ញា ក៏បានជំទាស់ផងដែរថា ការបញ្ចូលនូវសារណាផ្សេងៗនៃអំណះ អំណាងរបស់ នួន ជា និង ខៀវ សំផន តាមរយៈការយោងលើឯកសារផ្សេងៗ នៅក្នុងសារណា បណ្តឹងសាទុក្ខនោះ បានធ្វើឱ្យមានការពន្លាតកាន់តែងងាយ ដែលទាមទារឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវ ការពេលវេលា និងចំនួនទំព័របន្ថែមទៀតក្នុងការឆ្លើយតប¹⁴។ បន្ថែមលើនេះទៀត សហព្រះរាជ អាជ្ញា ជំទាស់ថា សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ខៀវ សំផន ពុំមានភាពច្បាស់លាស់ និងជាក់លាក់ ហើយថា អំណះអំណាងនោះ មានលក្ខណៈស្រពិចស្រពិលពុំច្បាស់លាស់ ហើយពុំអាចផ្តោត ការ ឆ្លើយតបលើអំណះអំណាងនេះបាន ដែលតម្រូវឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាឆ្លើយតបឱ្យបានក្បោះក្បាយ ទៅនឹងអំណះអំណាងដ៏សក្តានុពលនេះប្រកបដោយភាពហ្មត់ចត់គ្រប់គ្រាន់ឡើយ¹⁵។

សំផន ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១, ឯកសារលេខ F17, ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ (សំណើកែតម្រូវ ត្រូវបានដាក់នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤) (“សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន”)។

¹¹ សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ នួន ជា ឯកសារបកប្រែជាភាសាខ្មែរដាក់នៅថ្ងៃទី ២៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥។ សារណាបណ្តឹង សាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន, ឯកសារបកប្រែដាក់នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥។

¹² សំណើសុំ កថាខណ្ឌ ១ និង ៣០។

¹³ សំណើសុំ កថាខណ្ឌ ៥ ដល់ ៧។

¹⁴ សំណើសុំ កថាខណ្ឌ ៨ ដល់ ១៣។

¹⁵ សំណើសុំ កថាខណ្ឌ ១៤ ដល់ ២០។

៨. ក្នុងពេលជាមួយគ្នាដែរ សហព្រះរាជអាជ្ញាលើកឡើងថា ក្នុងការរៀបចំសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ បន្ថែមលើពេលវេលាដែល នួន ជា និង ខៀវ សំផន មានច្រើនជាងសហព្រះរាជអាជ្ញារហូតដល់ ២៥ ភាគរយសម្រាប់ធ្វើការឆ្លើយតបនោះ¹⁶ នួន ជា និង ខៀវ សំផន ក៏បានទទួលផលប្រយោជន៍ ពីការធ្វើពហិការរបស់ ខៀវ សំផន នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ក្នុង អំឡុងខែ វិច្ឆិកា និងខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ ដែលពួកគេពុំមានការរំខានដល់ការផ្តោតអារម្មណ៍លើសេចក្តី ប្រាងនៃសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងពេលនោះឡើយ¹⁷។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបន្ថែមទៀតថា ថិរវេលា ៣០ ថ្ងៃសម្រាប់ពិនិត្យលើសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខជាភាសាខ្មែរ ពុំអាចគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ និងអន្តរជាតិ ក្នុងការសហការលើសារណាតបបានឡើយ¹⁸។

គ. ការពិភាក្សា

៩. អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលរំលឹកថា ក្នុងការកំណត់អំពីភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការផ្តល់ចំនួនទំព័រ ២៨០ ទំព័រ សម្រាប់សារណាតបរួមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅនឹងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ នួន ជា និង ខៀវ សំផន ដែលសារណានីមួយៗ ទទួលបានការអនុញ្ញាត ២១០ ទំព័រ អង្គជំនុំជម្រះ ធ្វើការបដិសេធចោលនូវការលើកឡើងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែលថា ចំនួនទំព័រសរុបចូលគ្នា ដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យ នួន ជា និង ខៀវ សំផន មានភាពចាំបាច់ដើម្បីធ្វើការឆ្លើយតប¹⁹។ ហេតុ នេះ ការយោងដដែលៗរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅលើបូកបញ្ចូលចំនួនទំព័រសរុបដោយធ្វើការ ប្រៀបធៀបយ៉ាងសមស្របក្នុងការគណនា ត្រូវបានបដិសេធចោល។ ទាក់ទងនឹងអំណះអំណាង ដែលបានលើកឡើងដោយ នួន ជា ឬ ខៀវ សំផន ដែលបានបញ្ចូលដោយយោងទៅលើឯកសារ ផ្សេងៗ ដូចជាសារណាពីមុនៗនោះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលយល់ឃើញថា ជាមធ្យោបាយ ដ៏មានប្រសិទ្ធិភាពមួយ ក្នុងការជៀសវាងនូវភាពច្រំដែល ដែលបញ្ហានេះក៏អាចកើតមានចំពោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាផងដែរ។ ចុងបញ្ចប់ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល បដិសេធចោលលើការ ជំទាស់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដែលថា អំណះអំណាងដែលមានភាពស្រពិចស្រពិលពុំច្បាស់ លាស់ និងគ្មានមូលដ្ឋានជាក់លាក់ តម្រូវឱ្យធ្វើការឆ្លើយតបដែលមានលក្ខណៈក្បោយក្បាយវែងឆ្ងាយ

¹⁶ សំណើសុំ កថាខណ្ឌ ២១។
¹⁷ សំណើសុំ កថាខណ្ឌ ២២ ដល់ ២៦។
¹⁸ សំណើសុំ កថាខណ្ឌ ២៧ ដល់ ២៩។
¹⁹ សេចក្តីសម្រេចស្តីពី ការបន្ថែមទំព័រ និងពេលវេលា កថាខណ្ឌ ៨, ១៥ ដល់ ១៧។

ហើយគួររំលឹកថា ការជំទាស់បែបនេះ ប្រសិនបើមាន អាចនឹងត្រូវបានបដិសេធពោល ដោយ សំអាងលើមូលដ្ឋាននេះតែមួយគត់។

១០. ទោះជាយ៉ាងណាក្តី អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលធ្វើការពិចារណាទៅលើក្តីប្រកាសរបស់សហព្រះ រាជអាជ្ញា ទាក់ទងនឹងបញ្ហាលំបាកពុំអាចដោះស្រាយលើការលើកឡើងមួយចំនួននៅក្នុងសារណា បណ្តឹងសាទុក្ខ និងបានកត់សម្គាល់ឃើញថា ដោយសារតែសេចក្តីសម្រេចអនុញ្ញាត ២៨០ ទំព័រ សម្រាប់ធ្វើសារណាតបរួម នួន ជា ត្រូវបានអនុញ្ញាត ៦០ ទំព័របន្ថែមទៀតសម្រាប់សារណា បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួន²⁰។ សំអាងលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១៥ នៃសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបន្ថែមពេលវេលា និងបន្ថែមចំនួនទំព័រនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ អង្គជំនុំជម្រះ តុលាការកំពូលពិចារណាឃើញថា ជាការសមស្របក្នុងការផ្តល់ ៣០ ទំព័របន្ថែមទៀតដល់សហ ព្រះរាជអាជ្ញា ក្នុងការឆ្លើយតបជាភាសាអង់គ្លេស។ បញ្ហាណាមួយដែលកើតមាននៅក្នុងសារណា តបរបស់ខ្លួន ដែលតម្រូវឱ្យមានការពន្យល់លំអិតបន្ថែមទៀតនោះ អាចនឹងត្រូវលើកមកដោះ ស្រាយតាមរយៈសារណាផ្ទាល់មាត់ក្នុងអំឡុងពេលសវនាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ។ ជាបន្តបន្ទាប់ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល អាចនឹងអនុញ្ញាតឱ្យដាក់សារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើអង្គជំនុំជម្រះ យល់ឃើញថាចាំបាច់។

១១. ទាក់ទងនឹងថិរវេលា សហព្រះរាជអាជ្ញា ពុំបានលើកនូវកាលៈទេសៈដែលតម្រូវឱ្យអង្គជំនុំជម្រះ តុលាការកំពូលចាត់ទុកថា ជាការចាំបាច់ក្នុងការពិចារណាលើមូលហេតុពីមុនៗ និងការគណនា សមស្របអំពីថិរវេលាសម្រាប់សហព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើការឆ្លើយតបឡើយ²¹ ដែលអាចសន្មតបានថា សហព្រះរាជអាជ្ញាគោរពតាមបទដ្ឋានវិជ្ជាជីវៈជាធម្មតា រួមទាំងការខិតខំប្រឹងប្រែងជៀសវាងនូវ ការពន្យារពេលនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ក្នុងខណៈពេលដែលខ្លួនកំពុង បំពេញការងារលើសារណាតបនៃបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ។ ទាក់ទងនឹងការជំទាស់ដែលថា ថិរវេលា ៣០ ថ្ងៃ ពុំអាចគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បុគ្គលិកជាតិ និងអន្តរជាតិនៃការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា ធ្វើការជាមួយនោះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ពិចារណាឃើញថា ការសហការនេះ គប្បី ធ្វើឡើងចាប់តាំងពីពេលដាក់សារណាលើបណ្តឹងសាទុក្ខតែមួយភាសាជាអង់គ្លេសមកម៉្លោះ។ ជាការ ពិតដែលថា សហព្រះរាជអាជ្ញា ជាប្រចាំតែងតែស្នើសុំដាក់ឯកសារតែមួយភាសា ដែលឯកសារ

²⁰ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំបន្ថែមទំព័រ និងពេលវេលា កថាខណ្ឌ ១៦ ដល់ ១៧។

²¹ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំបន្ថែមទំព័រ និងពេលវេលា កថាខណ្ឌ ២០។

បកប្រែជាភាសាខ្មែរនឹងដាក់តាមក្រោយនោះ គឺជាការបង្ហាញនូវការសហការដែលកើតមានតាំងពីដំបូងមកហើយ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ការបន្ថែមពេលវេលាក្នុងការដាក់សារណាតប ពុំមានភាពចាំបាច់ឡើយ។

ឃ. ផ្នែកសម្រេចសេចក្តី

១២. យោងតាមសំអាងហេតុខាងលើ **អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេច៖**

- **បដិសេធសំណើសុំទាក់ទងទៅនឹងការបន្ថែមពេលវេលា និង**
- **ទទួលយកផ្នែកខ្លះនៃសំណើសុំទាក់ទងនឹងការបន្ថែមចំនួនទំព័រ ដោយអនុញ្ញាតឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាដាក់សារណាតបទៅនឹងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខមិនឱ្យលើសពី ៣១០ ទំព័រ ជាភាសាអង់គ្លេស ដែលសមមូលជាមួយនឹងភាសាខ្មែរ។**

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥

ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

គង់ ត្រីម